

EIGERSUND KOMMUNE
Bøckmans gate 2
4370 EIGERSUND

Trondheim, 28.10.2022

Deres ref.:
22S1C7A1
Kjersti Søyland Bye

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/3002
22011497

Saksbehandler:
Marlene Wæge Stubberud

Tilskudd til - Vannbuss i Egersund

Vi viser til søknaden datert 15.02.2022 med referansenummer 22S1C7A1 om tilskudd på kr 9 000 000. Vi har behandlet søknaden og gir med dette et tilskudd på kr 7 000 000. Tilskuddet blir utbetalt når du/dere har rapportert i tråd med kravene under. Tiltaket som gis tilskudd er "Vannbuss i Egersund".

Begrunnelsen for vedtaket

Eigersund kommune har søkt støtte til et treårig testprosjekt av to elektriske byferger, også kalt vannbuss. Kommunen har som mål å kutte biltrafikken med 40 prosent innen 2030. Vannbussene vil være et viktig bidrag for å redusere biltrafikken mellom Eigerøy og byen Egersund.

Mange jobber på Eigerøy, men bor i Egersund, og om lag åtte av ti kjører privatbil til jobb. Kommunen skriver at bare for verftet på Eigerøy er det estimert at ansatte står for 1150 bilturer til og fra verftet daglig. I dag går trafikken over en smal bro et stykke utenfor byen og næringsområdene. Kommunen har to store veiprosjekter på Eigerøy. Det ene er ny vei og gangsti på Hovlandsveien, hovedveien fra brua til de ulike næringsområdene, og det andre er nye Eigerøy bro. Begge prosjektene vil lage store trafikkutfordringer, og kommunen mener derfor at tidspunktet er bra for å teste ut nye konsepter som krever større endringer i reisevaner.

I 2020 fikk kommunen Klimasats-støtte på 500 000 kroner for å kartlegge muligheten for vannbuss i Egersund. Kartleggingen viste at det vil være mulig å etablere vannbussruter. På sikt ønsker kommunen at båtene skal være autonome. Kommunen estimerte i kartleggingen at to elektriske byferger vil kunne kutte utslippene med 170 tonn CO₂-ekvivalenter i året. I en e-post datert 14.05.2022, ettersendte kommunen utdypende informasjon om hvordan klimautslippene vil reduseres ved innføring av vannbuss. Vannbuss som erstatter fossile personbiler, vil redusere direkte klimagassutslipp til luft. Det vil også redusere antall kjørte kilometer, noe som vil gi mindre utslipp knyttet til bygging og vedlikehold av veier, og kan gi færre arealbruksendringer. For å gjøre vannbussen mer tilgjengelig, og kutte ned på korte bilturer, jobber kommunen med å sette opp førerløse busser for å frakte folk mellom togstasjon, boligområder og vannbussen.

I en Teams-samtale 30.06.2022, utdypet kommunen hvordan brukere av fergene skal komme seg til og fra kaia. Kommunen utforsker muligheten for å bruke små, autonome busser som kan reserveres i en app. I tillegg jobber kommunen med å legge til rette for at flere skal gå og sykle, da de fleste bor i gå- eller sykkelavstand fra sentrum. De elektriske bysyklene til Kolombus blir flittig brukt, og kommunen

skal se på hvordan de kan forbedre tilbudet ytterligere.

I mulighetsstudien ble fartsbegrensningen på fem knop i sundet trukket frem som en mulig barriere for effektive vannbussar, og det ble anbefalt å undersøke muligheten for dispensasjon fra begrensningen. Båtprodusentene anbefaler en hastighet på åtte knop på vannbussene. I en e-post datert 13.05.2022, ettersendte kommunen ekstra informasjon om fartsbegrensningen, og et eventuelt fritak. Det er mulig å søke om dispensasjon for å kjøre raskere enn fem knop. Kommunen hadde dialog med havnesjefen og daglig leder for Eigersund næring og havn 11.05.2022, og de er positive til en høyere fart for vannbussene. Ved en eventuell søknad om dispensasjon fra fartsbegrensningen, vil det være kommunestyret i Eigersund som avgjør. Selv ved fem knop vil vannbussene gi kortere reisetid, ettersom at avstandene er mye kortere sammenliknet med å kjøre bil. Det er også kun deler av båttruten som faller innenfor området med en fartsbegrensning på fem knop.

Prosjektet er et samarbeid mellom kommunen, fylkeskommunen, kollektivselskapet Kolumbus, Eigersund havn og et bredt næringsliv. I tillegg til handelsstanden i sentrum, det lokale energiselskapet og en næringsklynge innen maritim sektor, er det en betydelig samling industriaktører på Eigerøy med Aker Solutions verftet som den største interessenten. Kommunen har inngått intensjonsavtaler med noen av samarbeidspartnere, og har planlagt å inngå flere avtaler fremover. Formålet med avtalene er å bekrefte en felles intensjon om å inngå et forsknings- og utviklingssamarbeid i vannbuss-prosjektet. Avtalene sikrer også at partene forplikter seg til å bidra med kompetanse og aktiv deltakelse.

MILJØDIREKTORATETS VURDERING

Miljødirektoratet vurderer at elektriske vannbussar vil bidra til å redusere direkte klimagassutslipp, så lenge de erstatter kjøring med fossile bilar. Det kommer stadig nye elbilmodeller på markedet, og fremover forventes det at flere vil skaffe seg utslippsfrie bilar, noe som vil redusere det direkte utslippskuttet fra fossildrevne bilar. De elektriske vannbussene vil likevel være et bidrag til omstillingen til lavutslippssamfunnet. Et godt og utslippsfritt kollektivtilbud vil legge til rette for at flere vil kjøre mindre, og at flere kan klare seg uten bil. Dette vil gi indirekte utslippskutt.

Miljødirektoratet vurderer at testprosjektet med vannbussene kan bidra med ny kunnskap, og at prosjektet har mulighet til å bidra til å fremskynde bruken av utslippsfrie byferger. I søknaden skriver kommunen at mellom 10 og 20 norske byer utreder vannbussar. Det er dermed gode muligheter for at andre kommuner og aktører kan få stort læringsutbytte av erfaringene som Eigersund kommune får i prosjektet. Kommunen har ikke et eksisterende samband nå, og vannbussar på denne ruten vil kunne realiseres relativt raskt.

Som anbefalt i kartleggingen, bør kommunen også se på flere tiltak for å redusere bilkjøring, for eksempel redusert parkeringskapasitet og/eller økte parkeringsavgifter. Vi vurderer det som positivt at prosjektet kan ha overføringsverdi til andre kommuner, og det trekker opp at kommunen samarbeider med kollektivselskapet og lokalt næringsliv.

Ut fra søknaden, og bekreftet i en samtale med kommunen 30.06.2022, forstår Miljødirektoratet at kommunen ikke har inngått en avtale med en leverandør av vannbuss-tjenester, men at prosjektet skal konkurransenutsettes og at kommunen står foran en anskaffelse. Ut fra ettersendt informasjon og intensjonsavtaler, forstår vi at produkter og tjenester som leveres og ytes av samarbeidspartnere, kun er økonomiske bidrag inn i prosjektet. Det vil si at ingen av samarbeidspartnerne vil få noen netto

fordeler gjennom sine bidrag.

I søknaden mobiliserer kommunen næringsliv til betydelig innsats. Det gjør at vi kan støtte inntil 75 prosent av kommunens kostnader.

STATSSTØTTEVURDERING

Kommunen oppgir en rekke samarbeidspartnere fra det lokale næringslivet, forskning og andre som skal bidra inn i prosjektet. I utgangspunktet er det kommunen som mottar Klimasats-midler, men samarbeidspartnere i prosjektet kan anses som indirekte støttemottakere dersom de får ytelser gjennom samarbeidet med kommunen.

Alle samarbeidspartnerne i prosjektet bidrar med ulike tjenester eller produkter. Ut fra informasjonen vi har fått ettersendt fra kommunen, forstår Miljødirektoratet at samarbeidspartnerne ikke skal motta netto motytelser for sitt bidrag i samarbeidet. Videre forstår vi at all data og kunnskap som tilegnes gjennom prosjektet, vil bli gjort tilgjengelig og delt med alle, også med tredjeparter som ikke deltar i prosjektet.

Etter en samlet vurdering av informasjon vi har fått fra kommunen, anser vi at vilkåret om selektiv fordel i statsstøtteregulverket sannsynligvis ikke er oppfylt i dette prosjektet. Miljødirektoratet beslutter at vi derfor kan gi støtte til prosjektet med vannbussene i Egersund.

STØTTESUM OG VILKÅR

Miljødirektoratet støtter søknaden. Støtten dekker inntil 75 prosent av kommunens kostnader ved å teste ut vannbuss i 3,5 år, oppad begrenset til 7 000 000 kroner. Støtten på 75 prosent av kommunens kostnader forutsetter innsats fra næringslivet til en verdi av minst 33 prosent av totalkostnadene, slik det er beskrevet i søknaden.

Innsats fra næringslivet kan ikke verdsettes høyere enn det som er alminnelig i bransjen. Dugnadspregede innsats kan verdsettes med maksimalt kr 300 per time. Deltakelse på seminarer kan normalt ikke verdsettes. Deltakelse i arbeidsmøter og kurs av avgjørende betydning for å oppnå ønsket klimagassreduksjon kan verdsettes.

Kommunen må sørge for at all data og kunnskap fra hele prosjektet gjøres offentlig tilgjengelig, også for eksterne. Det er en forutsetning at samarbeidspartnerne kommunen har i prosjektet er netto bidragsyttere. Samarbeidspartnerne kan ikke motta motytelser fra kommunen i prosjektet. Kommunen må gjøre samarbeidspartnerne oppmerksomme på dette vilkåret.

Kommunen må også benytte midlene i tråd med relevant regelverk, inkludert regelverket om offentlige anskaffelser.

AKSEPT

Frist for å akseptere tilbudet er 15. januar 2023. Svar på tilsagnet i søknadssenteret.

RAPPORTERING OG UTbetalING

Rapportering skjer i elektronisk søknadssenter. Det er mulig å legge inn rapport så snart regnskapet er klart, selv om dette er før rapporteringsfristen. Veiledning til rapportering finner du på miljodirektoratet.no/klimasats.

Utbetaling skjer etterskuddsvis på grunnlag av innsendte rapporter og bekreftet regnskap. Utbetaling i 2025 og senere er med forbehold om Stortingets bevilgning.

KRAV TIL REGNSKAP

Regnskapet skal være bekreftet av økonomisjef/regnskapsansvarlig. For tilskudd på 1 000 000 kroner eller mer skal sluttregnskapet være bekreftet av revisor.

Regnskapet må vise tydelig hva de ulike delene av klimatiltaket har kostet. Merverdiavgift skal være spesifisert. Dersom kommunens egne arbeidstimer inngår som en del av klimaprojektet skal det for hver person oppgis antall timer, timesats og navn på ansatt. Detaljerte timelister og fakturaer skal ikke sendes inn til Miljødirektoratet, men kommunen må ha dette som underlagsdokumenter for regnskapet. Kommunens egen arbeidstid kan godskrives med inntil 600 kroner per time.

BAKGRUNN OM KLIMASATS

Miljødirektoratet har mottatt 353 søknader til tilskuddsordningen "Klimasats – støtte til klimasatsing i kommunene" i 2022. Kommuner og fylkeskommuner har søkt om til sammen 532 millioner kroner i 2022.

Formålet med ordningen er å bidra til reduksjon av klimagasser og omstilling til lavutslippssamfunnet. Miljødirektoratet har vurdert søknadene i henhold til tildelingskriteriene og prioriteringskriteriene.

Les mer om Klimasats på miljodirektoratet.no/klimasats.

Lykke til med arbeidet!

Vi stiller følgende krav til rapportering

Leveranse	Beskrivelse	Frist
Sluttrapport	Sluttrapport med resultater og revisorbekreftet regnskap.	15.06.2026
Delrapport	Delrapport med resultater så langt og bekreftet regnskap.	15.10.2025
Delrapport	Delrapport med resultater så langt og bekreftet regnskap.	15.10.2024
Delrapport	Delrapport med resultater så langt og bekreftet regnskap.	15.10.2023

Rapportering skjer i elektronisk søknadssenter.

Tilsagnet er gyldig til 31.12.2026. Tilsagnet faller bort, dersom du/dere ikke overholder rapporteringskravene.

Utbetalingsplan

Planlagt utbetalt	Beskrivelse	Beløp
202612	Utbetaling på grunnlag av innsendt rapport og revisorbekreftet regnskap.	1 750 000
202512	Utbetaling på grunnlag av innsendt delrapport og bekreftet regnskap.	1 750 000
202412	Utbetaling på grunnlag av innsendt delrapport og bekreftet regnskap.	1 750 000
202312	Utbetaling på grunnlag av innsendt delrapport og bekreftet regnskap.	1 750 000

Gi beskjed dersom tiltaket ikke kan gjennomføres som planlagt

Du/dere må umiddelbart gi oss beskjed dersom forutsetningene for å gjennomføre tiltaket endres vesentlig eller faller bort. Det kan for eksempel være at tidsplanen ikke kan overholdes, eller at det oppstår andre tekniske, faglige eller økonomiske endringer.

Bruken av midlene kan bli kontrollert

Miljødirektoratet og/eller Riksrevisjonen kan kontrollere om tilskuddet er brukt i tråd med betingelsene for å få tilskudd og vilkårene knyttet til tilskuddet.

Miljødirektoratet kan kreve at tilskuddet blir helt eller delvis tilbakebetalt dersom du/dere ikke bruker midlene i tråd med betingelsene og vilkårene.

Du/dere må oppbevare bilagene til regnskapet for tiltaket i tråd med bokføringslovens generelle regler om bilag.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Herdis Laupsa
seksjonsleder

Marlene Wæge Stubberud
saksbehandler

Kopi til:
Statsforvalteren i Rogaland